

İlgili Kanun / Madde
506 S.SSK/109

T.C
YARGITAY
10. HUKUK DAİRESİ

Esas No: 2006/5805
Karar No: 2006/7465
Tarihi: 23.05.2006

- KUSUR RAPORUNUN UZMAN BİLİR KİŞİLERCE HAZIRLANMASININ GEREKMEŞİ
- MESLEKTE KAZANMA ORANINA İTİRAZ SÜRECİNİN BEKLENMESİNİN GEREKMEŞİ

ÖZETİ: Hükme dayanak kılınan 09.3.2005 tarihli bilirkişi kurulu raporunu düzenleyen kurul; çoğunluğu itibariyle iş kazasının gerçekleştiği iş kolunda uzman kişilerden oluşturulmadığı gibi; işverenin kusuruna temel dayanak olarak gösterilen koruyucu gözlük verilip kullanımının sağlanması gereğiyle, kusur dağılımı yönünden önceki raporlarla açık çelişki içindedir. İş kazasının gerçekleşmesinde etken davranışlar, ihlal edilen kuralların taraflara yüklediği edim, alınan önlemler karşısında kaçınılmazlık olgusundan söz etme olanağı bulunup bulunmadığı yönlerinin, kazanın gerçekleştiği iş koluyla, işçi sağlığı ve iş güvenliği alanında uzman bilirkişi kurulunca, yukarıda sıralanan ilkeler doğrultusunda irdelendiği, çelişkiden uzak rapor alınıp, dosya içeriğiyle uyumunun denetlenmesi gereği üzerinde durulmamış olması davalı vekilinin bu orana itirazda bulunduğu gözetilerek, 506 sayılı Yasa'nın 109. maddesindeki prosedür uyarınca, öncelikle Sosyal Sigorta Yüksek Sağlık Kurulu'ndan rapor alınması, Yüksek Sağlık Kurulu raporunun Kurum açısından bağlayıcı olmasına karşın davalının bu rapora da itiraz hakkının bulunduğu ve bu halde ise; Adli Tıp Kurumu veya Tıp Fakültesi ilgili kürsü konseyinden rapor alınmak suretiyle sigortalının

meslekte kazanma güç kaybı oranının çelişkiden uzak ve kesin olarak belirlenmesi, öncekine göre farklı bir oranın tespiti halinde ise, bu oranın dava konusu peşin değerli gelirler üzerindeki etkisinin araştırılması ve gerçek zarar tavan değerine yansıtılması gereği gözetilmeksizin, eksik incelemeyle hüküm kurulmuş olması, usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir.

DAVA: İş kazası sonucu sürekli iş göremezlik durumuna giren sigortalıya bağlanan peşin değerli gelirler ile yapılan harcama ve ödemeler nedeniyle uğranılan Kurum zararının rücuun ödetilmesi davasının yapılan yargılaması sonunda; ilâmda yazılı nedenlerle davanın kabulüne ilişkin hükmün süresi içinde duruşmalı olarak temyizden incelenmesi davalı Avukatınca istenilmesi üzerine, dosya incelenerek, işin duruşmaya tâbi olduğu anlaşılmış ve duruşma için 23.05.2006 Salı günü tayin edilerek taraflara çağrı kağıdı gönderilmiştir. Duruşma günü davalı adına Hakan Şahin ile karşı taraf adına Av. Nurdan Küçükkonyalı geldiler. Duruşmaya başlandı. Hazır bulunan Avukatların sözlü açıklamaları dinlendikten sonra duruşmaya son verilerek aynı gün Tetkik Hâkimi Ercan Turan tarafından düzenlenen raporla dosyadaki kağıtlar okunduktan sonra işin gereği düşünüldü ve aşağıdaki karar tesbit edildi.

1- Davalıya ait işyerinde usta konumunda çalışan sigortalının, 16.12.1993 günü gece vardiyasında, işyerinin tamir atölyesinde dikiş makinesi onarımı yaparken, makineden fırlayan 5 cm uzunluğundaki parçanın gözüne çarpması şeklinde gerçekleşen iş kazası sonucu sürekli iş göremez duruma girmesine ilişkin iş kazası nedeniyle 14.5.2000 tarihli sigorta müfettişi inceleme raporu düzenlenmiş; bildirimin hafif yaralanma olarak belirtilmesi nedeniyle iş güvenliği müfettişlerince inceleme yapılmamış; anılan soruşturma raporundan elde edilen verilerin değerlendirilmesine dayalı olarak, yargılama sürecinde üç kez yapılan kusur incelemesi sonucu düzenlenen bilirkişi raporlarından ilkinde, kazalının % 90 oranında kusurlu bulunduğu, kaçınılmazlığın etkisinin ise %10 olduğu sonucuna varılmış; ikinci raporda, %30 oranında kazalı kusuru, %30 oranında işveren kusuru ve % 40 oranında kaçınılmazlık etkenine yer verilmişken, hükme dayanak alınan ve heyet oluşumunda bir makine mühendisi ile iki inşaat mühendisinin yer aldığı son raporda ise, kazalının kusur oranının %40, işverenin kusur oranının ise %60 olduğu sonucuna varılmıştır.

Maddi olguyu tespit etmek hakime ait bir görev olup, 506 sayılı Yasanın 26. maddesine dayanan rücu davalarında kusurun belirlenmesinde mahkemece, öncelikle zararlandırıncı sigorta olayının ne şekilde olduğu dosya içeriğindeki tüm deliller takdir olunarak, varsa çelişki giderilerek belirlenmeli ve kabul edilen maddi olgular doğrultusunda kusur oran ve aidiyeti konusunda bilirkişi incelemesi

yoluna gidilmelidir. Öte yandan bir bakıma hükme dayanak alınacak kusur tespitine ilişkin raporun ise, bilirkişi kurulunun oluşumu ayrıca, konuya ilişkin kanıtların değerlendirilmesi ve işçi sağlığı işgüvenliği kurallarının irdelenmesi yönünden özellikle, olay ve dosya içeriğiyle uyumluluğu yanında, varılan sonucun çelişkiden uzak ve taraf itirazlarını karşılar nitelikte olması gereği üzerinde durulmalıdır.

Hükme dayanak kılınan 09.3.2005 tarihli bilirkişi kurulu raporunu düzenleyen kurul; çoğunluğu itibarıyla iş kazasının gerçekleştiği iş kolunda uzman kişilerden oluşturulmadığı gibi; işverenin kusuruna temel dayanak olarak gösterilen koruyucu gözlük verilip kullanımının sağlanması gereğiyle, kusur dağılımı yönünden önceki raporlarla açık çelişki içindedir. İş kazasının gerçekleşmesinde etken davranışlar, ihlal edilen kuralların taraflara yüklediği edim, alınan önlemler karşısında kaçınılmazlık olgusundan söz etme olanağı bulunup bulunmadığı yönlerinin, kazanın gerçekleştiği iş koluyla, işçi sağlığı ve iş güvenliği alanında uzman bilirkişi kurulunca, yukarıda sıralanan ilkeler doğrultusunda irdelendiği, çelişkiden uzak rapor alınıp, dosya içeriğiyle uyumunun denetlenmesi gereği üzerinde durulmamış olması,

2- Sigortalının iş kazasına bağlı olarak gerçekleşen meslekte kazanma güç kaybı oranı, davacı Kurum tarafından 07.9.2003 tarihinde kontrol muayenesine tabi tutulmak koşuluyla %39 olarak tespit edilmiş, dava açıldıktan sonraki bir tarihe ilişkin olan kontrol muayenesi sonucunda, sigortalının sürekli iş göremezlik oranında değişiklik olmadığı sonucuna varılmışsa da; davalı vekilinin bu orana itirazda bulunduğu gözetilerek, 506 sayılı Yasa'nın 109. maddesindeki prosedür uyarınca, öncelikle Sosyal Sigorta Yüksek Sağlık Kurulu'ndan rapor alınması, Yüksek Sağlık Kurulu raporunun Kurum açısından bağlayıcı olmasına karşın davalının bu rapora da itiraz hakkının bulunduğu ve bu halde ise; Adli Tıp Kurumu veya Tıp Fakültesi ilgili kürsü konseyinden rapor alınmak suretiyle sigortalının meslekte kazanma güç kaybı oranının çelişkiden uzak ve kesin olarak belirlenmesi, öncekine göre farklı bir oranın tespiti halinde ise, bu oranın dava konusu peşin değerli gelirler üzerindeki etkisinin araştırılması ve gerçek zarar tavan değerine yansıtılması gereği gözetilmeksizin, eksik incelemeyle hüküm kurulmuş olması, usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir.

O halde, davalı vekilinin bu yönleri amaçlayan temyiz itirazları kabul edilmeli ve hüküm bozulmalıdır.

SONUÇ: Temyiz edilen hükmün yukarıda açıklanan nedenlerle BOZULMASINA, Davalı Avukatı yararına takdir edilen 450.00 YTL duruşma avukatlık parasının davacıya yükletilmesine, temyiz harcının istek halinde davalıya iadesine, 23.05.2006 gününde oybirliğiyle karar verildi.